

BELEIDSPLAN

2021 - 2025

Beleidsplan van 2021 tot 2025 van de Stichting Alphense Kinderboerderijen

Inhoud

Voorwoord	1
Organisatie	2
Doelstelling	6
Dierenwelzijn	7
Duurzaamheid	10
Personeel	12
Educatie	18
Maatschappelijke Betrokkenheid	20
Sponsoring	23
Communicatie	25
Financiën	28

Voorwoord

Beste lezer, voor u ligt het nieuwe beleidsplan van de Stichting Alphense Kinderboerderijen 2021-2025. Een plan vol met nieuwe ambities, uitdagingen en enthousiaste plannen.

Mocht u bij een van onze ambities inspiratie krijgen en met ons mee willen werken om de ambitie te realiseren, neemt u dan contact met ons op! Veel van onze ambities zijn namelijk afhankelijk van de inzet van bedrijven, maatschappelijke organisaties, gemeente en particulieren. Met andere woorden, wij zijn afhankelijk van uw inzet om met zijn allen de kinderboerderijen in de gemeente Alphen a/d Rijn (incl. Boskoop) aantrekkelijk, duurzaam met oog voor de dieren te houden en open te kunnen stellen voor de inwoners van de gemeente.

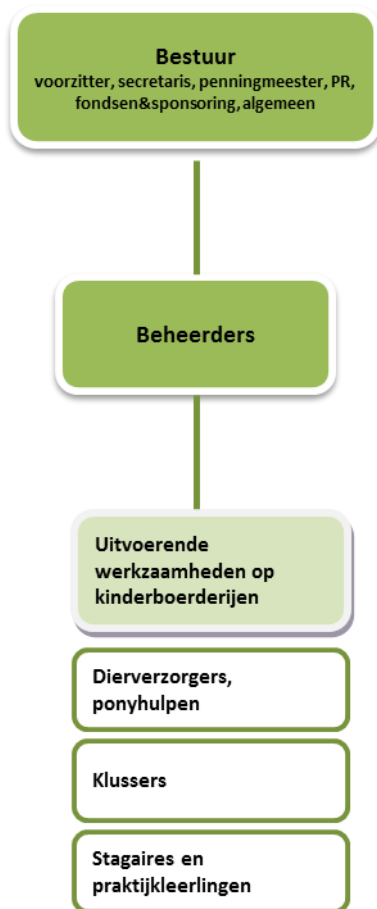
Wij, het bestuur van de Stichting, wensen u veel leesplezier en op veel enthousiaste aanmeldingen voor nieuwe samenwerkingen!

Met vriendelijke groeten,
Het bestuur van de Stichting Alphense Kinderboerderijen

Organisatie

Terugblik 2016-2020

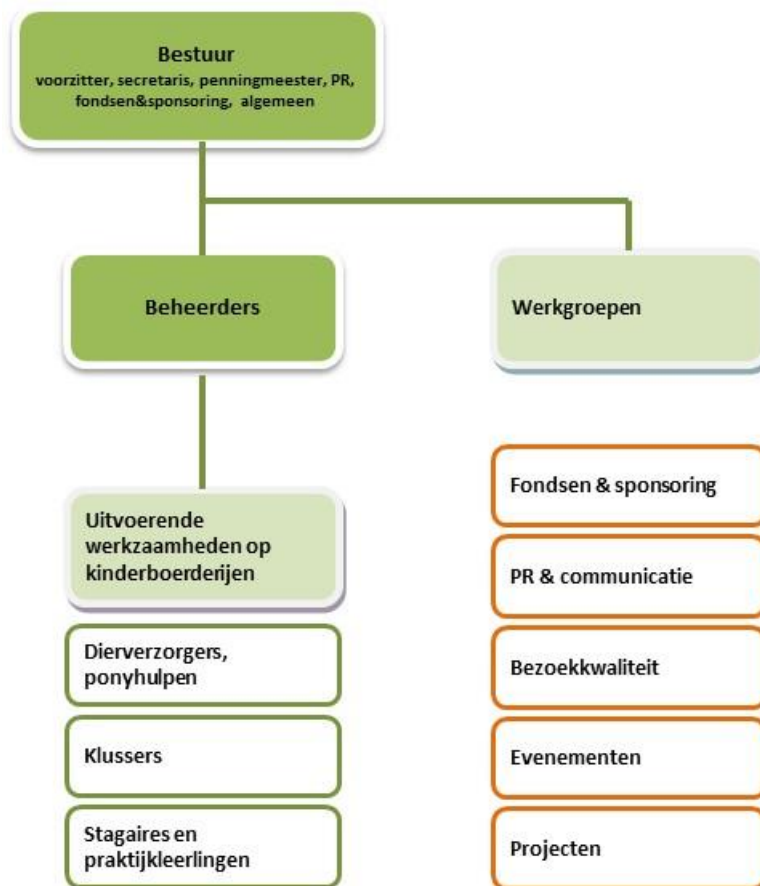
Gedurende de looptijd van het Beleidsplan 2016-2020 is de organisatie van de Stichting nagenoeg onveranderd gebleven en hieronder weergegeven.

TOEKOMSTPERSPECTIEF 2021-2025

- Op dit moment liggen er te veel taken bij een beperkt aantal mensen wat een gevaar is voor de continuïteit. Dientengevolge streeft het bestuur voor de komende periode naar een breder draagvlak voor haar activiteiten en streeft ernaar dat te bereiken middels het opzetten van werkgroepen en vrijwilligers+. De werkgroepen hebben allen een bestuurslid als aanspreekpunt die verantwoordelijk is voor deze commissie. Vrijwilligers+ zijn reguliere vrijwilligers die een specifieke (extra) taak hebben zoals: activiteiten en educatie, huishouden en uitstraling, PR en groenonderhoud. Wij trachten hiervoor continue nieuwe mensen aan te trekken via free advertisement en gebruik van eigen media. Ook de vacaturebank voor vrijwilligersorganisaties zal actief gebruikt worden voor het werven van nieuwe vrijwilligers en werkgroepleden.

ORGANISATIE

BESCHRIJVING WERKGROEPEN

Werkgroep Fondsen en sponsoring

Doel: Inkomsten genereren anders dan subsidie van de gemeente.

Werkzaamheden

Lijst van sponsors bijhouden, onderhouden van het contact met de betrokken organisaties, overleg met de sponsor over mogelijke wensen en aanpassingen in de sponsorovereenkomst, zoeken en benaderen van sponsors voor de stichting, verhogen aantrekkelijkheid sponsoring (opstellen sponsorplan), uitdenken en vormgeven commerciële activiteiten.

Werkgroep PR & communicatie

Doel: Bekendheid en imago Alphense kinderboerderij binnen de gemeente Alphen verbeteren.

Werkzaamheden

Beheer website, social media, opstellen en verspreiden persberichten, opstellen en verzenden externe nieuwsbrieven, PR & communicatieplan opstellen.

Werkgroep Bezoekkwaliteit: Activiteiten en evenementen

Doel: Verhogen bezoekkwaliteit van de kinderboerderijen: de kinderboerderij leuker, gevarieerder, educatiever maken via activiteiten en evenementen

Werkzaamheden

O.a. ontwikkelen van speurtochten, verbeteren van de informatievoorziening op de kinderboerderijen, inventariseren van mogelijkheden om bezoekskwaliteit te verhogen, het ondernemen van andere acties die een bezoek aan de kinderboerderij leuker maken. Het organiseren van jaarlijkse evenementen: Paaseierenbingo, Schaapscheerdersfeest, Herfstfestijn/dierendag, Sponsordag, vrijwilligers diner, kerstactiviteit, nieuwjaarsborrel. Het helpen bij de uitvoering van deze evenementen. Het bedenken en uitvoeren van nieuwe evenementen, partijtjes, rondleidingen, workshops, speurtochten, bedrijfsuitjes en sponsorlopen.

Werkgroep Projecten

***Doel:** Het overzicht behouden van de projecten en de voortgang zoals deze door het bestuur zijn vastgesteld.*

Werkzaamheden

Bemannen van nieuwe projecten en aanstellen van een projectcoördinator. Het overzicht behouden van alle lopende projecten en hun voortgang. Het bewaken project financiën. En met beheerders projectvoorstellen initiëren.

Doelstelling

De Stichting Alphense Kinderboerderijen stelt zich ten doel om, in Alphen aan den Rijn en omgeving, het respect, de zorgzaamheid en ieders verantwoordelijkheid voor (boerderij)dieren, natuur, milieu en samenleving te bevorderen. Dit doet zij door het reilen en zeilen van een boerderij en de natuur daarom heen in de praktijk te laten zien en voorlichting hierover te geven. Door vrijwilligers, scholieren en sociale re-integratieprojecten mee te laten werken op de boerderij en de Alphense samenleving actief te betrekken bij het geheel, wil de stichting eenieder betrekken zodat educatie en plezier hand in hand gaan. Dit alles op een maatschappelijk verantwoorde wijze met speciale aandacht voor duurzaamheid en dierenwelzijn. Plezier voor mens en dier!

Getracht wordt de voorzieningen zo veel mogelijk gratis voor publiek open te stellen, voor jong en oud. Mensen en dieren worden met elkaar in contact gebracht op een veilige en prettige manier. Kinderen die thuis geen dieren hebben, worden in de gelegenheid gesteld met dieren in contact te komen. De geitenweides zijn vrij toegankelijk en staan er tevens speeltoestellen in. Deze 'attracties' proberen wij steeds weer te verbeteren en/of uit te breiden.

Als het contact met de dieren op de kinderboerderijen op een goede manier verloopt, zullen kinderen en volwassenen in hun verdere leven ook steeds openstaan voor dieren. En niet alleen voor dieren, maar voor alles wat er in hun woonomgeving leeft. Kinderboerderijen vervullen dan ook een belangrijke rol in het bijbrengen van respect voor de natuur en onze leefomgeving. Het bijbrengen van kennis en respect voor dieren en natuur doen wij niet alleen via passief informatie leveren over de dieren op de boerderijen en de daarmee samenhangende producten en processen. Ook via speciale lessen wordt voorlichting en educatie gegeven aan leerlingen van basisscholen.

Verder wil de stichting samen met de beheerders en haar vrijwilligers het goede voorbeeld geven in het kader van dierenwelzijn. Hoe ga je met dieren om? Hoe hoor je de dieren te huisvesten? Voorbeelden van de acties die hiervoor zijn ondernomen zijn het vernieuwen van de educatieborden en het bouwen van een konijnenverblijf die aan alle huidige welzijnseisen voldoet.

Ten slotte kunnen bezoekers zien dat het vele werk op de boerderijen door vrijwilligers wordt gedaan. Mogelijk vormt dit een opstap naar het zelf verrichten van vrijwilligerswerk op de kinderboerderij (of elders).

Dierenwelzijn

Het welzijn van dieren is altijd al één van de basisbeginselen geweest van de SAK. De beheerders hebben verstand van boerderijdieren en weten hoe ze deze moeten verzorgen. De vrijwilligers werken graag met dieren, en worden in voldoende mate gecoacht door de beheerders, zodat zij weten wat de juiste aanpak is voor welk dier. Dit gebeurt via het inwerken, informatie bij de kinderboerderijen en via kibo-mailingen. We zijn ons ervan bewust dat dierenwelzijn meer inhoudt dan alleen het op tijd geven van voedsel en water en verschonen van de hokken. Het welzijn van dieren hangt ook af van de mogelijkheid tot het uiten van het natuurlijke gedrag en de (preventieve) medische verzorging die het dier krijgt. Het gaat dan bv. om de wijze van huisvesting (alleen of in een groep, met of zonder uitloopmogelijkheid, een inrichting van het hok zo dat voldoende afleiding aanwezig is) en de manier waarop voedsel wordt aangeboden. Maar ook over de (on)mogelijkheid om te kunnen voortplanten. In geval er jonge dieren geboren worden en deze om diverse redenen niet binnen het bestaande dierbestand van de kinderboerderij passen gaat het om het goed herplaatsen van deze dieren bij particulieren of veehouders die de goede zorgen die wij het dier verlenen, in een vergelijkbare vorm kunnen aanbieden, waaronder evt. groepshuisvesting.

Het dierenwelzijn brengen wij verder tot uitvoer door: educatieborden voor publiek, het opstellen van een fokbeleid en dierenwelzijnsplan (incl. huisvestingseisen) per diersoort, preventief te enten tegen besmettelijke dierziekten en bij het herplaatsen van dieren zo goed mogelijk na te gaan of de omstandigheden geschikt zijn voor het specifieke dier.

TERUGBLIK 2016-2020: DIEREN OP DE KINDERBOERDERIJ

Op dit moment hebben we een heel divers en een groot aantal dieren op onze kinderboerderijen rondlopen. De diversiteit en omvang van het bestand is sinds 2016 uitgebreid met de dieren die op de Contactweide in Boskoop rondlopen. Deze diversiteit aan diersoorten en rassen vinden wij belangrijk, niet in het kader van welzijn van dieren, maar om de kinderboerderij aantrekkelijk te houden voor het publiek en om een brede educatieve functie te kunnen vervullen. Echter, al in 2009 is vastgesteld dat het dierbestand omlaag moet en kan, zonder daarbij het bezoekersplezier te verlagen. Dit om twee redenen. Ten eerste om het welzijn van dieren nog beter te kunnen waarborgen (minder dieren betekent meer ruimte en aandacht per dier) en ten tweede om kosten en tijd te besparen. Het streven was om hier over de jaren, t/m 2024 naar toe te werken. Dit hield in dat er een reductie van een groot aantal dieren gerealiseerd moest worden volgens het vastgestelde dierbestand van 2019. Anno 2020 hebben wij reeds een behoorlijke vermindering aangebracht in het aantal dieren. De aankomende jaren zullen wij deze aantallen verder aanscherpen en evalueren. Hiervoor zullen wij ook een fokbeleid opstellen zodat de aantallen (en het aantal dieren wat verkocht moet worden bij een overschot) beperkt blijven en er zal per diersoort een dierenwelzijnsplan opgesteld worden.

WILDE DIEREN RONDOM DE BOERDERIJ

In, op en rondom de kinderboerderij leven ook wilde dieren. Het welzijn van deze dieren is niet onze directe verantwoordelijkheid, maar we houden, daar waar mogelijk, wel rekening met hen, in lijn met onze duurzaamheidsdoelstellingen. Zo hebben wij een bloementuin ingericht voor de bijen en zijn er ooievaarsnesten aanwezig op kinderboerderij Zegersloot.

Niet alle dieren die in het wild leven zijn voor de boerderij even gunstig. Zo zijn muizen en ratten intelligente en uiterst grappige dieren om van een afstand te zien, maar in hele grote aantallen kunnen zij uitgroeien tot een ware plaag. Dit kan eenvoudig gebeuren als voedsel voor de dieren makkelijk toegankelijk is voor deze dieren. De kinderboerderijen proberen dit zo goed mogelijk te voorkomen door overdag te voeren, niet overmatig te voeren en voer in hermetisch gesloten bakken en hokken te bewaren. Andere dieren die men als lastig ervaart zijn vliegen en mollen. Vliegen kunnen ziektes overbrengen en mollen zouden schade aan de grasmat toebrengen en ervoor zorgen dat dieren en mensen zich bezeren. Vliegen proberen wij zo veel mogelijk te bestrijden door goede hygiëne, maar onvermijdelijk is het gebruik van plaklinten en blauwe lampen om overlast te beperken. Mollen worden op dit moment bestreden met klemmen. Vanuit het oogpunt duurzaamheid hebben diervriendelijke oplossingen om overlast te voorkomen de voorkeur boven het doden van dieren.

GEHOUDEN DIEREN IN DE OMGEVING

Het is bekend dat konijnen en knaagdieren regelmatig in de opvang terecht komen, of aangeboden via marktplaats. Blijkbaar is er dan ook een overvloed aan deze dieren op de markt. Wij worden als kinderboerderij regelmatig gebeld met de vraag of wij deze dieren kunnen opvangen. Omdat wij als kinderboerderij niet willen bijdragen aan deze overvloed zijn wij in 2020 gestopt met de verkoop van konijnen en cavia's. Om deze reden hebben wij dan ook enkel nog een nestje konijnen en cavia's ter verjonging van ons dierbestand. Als hierdoor een overschot ontstaat proberen wij dit eerst zelf op te lossen alvorens tot incidentele verkoop over te gaan.

GEWENSTE ONTWIKKELINGEN 2021-2025

Voor de SAK staan komende jaren de volgende acties op het programma ten aanzien van dierenwelzijn:

- Het dierbestand voor de 3 kinderboerderijen terugbrengen naar het dierbestand van 2019. Dit wordt jaarlijks geëvalueerd.
- Het dierbestand wordt elk kwartaal door beheerders samen met het bestuur geïnventariseerd en besproken. Dit met als doel om met elkaar te bepalen waar aanpassingen nodig zijn om de doelstanden te halen.
- Om de dierbestandverlaging te realiseren zal er voor elke diersoort een fokbeleid opgesteld worden per diersoort en deze zal zo zijn dat voor de dieren waar we er minder van willen hebben er minder dieren gedekt worden.
- 'Kuikens bij de kip' zal verder uitgerold bij kinderboerderij Zegersloot.
- Er zal per diersoort een dierenwelzijnsplan opgesteld worden (incl. huisvestingseisen en ziektepreventie) conform de 'Wet Dieren'.
- De konijnenhuisvesting bij Zegersloot en de Contactweide worden verbeterd, zodat alle dieren een buitenverblijf hebben. Later wordt ook gekeken naar een vernieuwd gebouw bij kinderboerderij Bosspark.
- De pony-, pinken-, en varkensstal bij Bosspark worden vernieuwd.
- Het kippenverblijf bij Zegersloot wordt vernieuwd.
- Het zoönose keurmerk wordt jaarlijks behaald bij alle 3 de kinderboerderijen.
- De diergeneesmiddelen registratie wordt ge-update.
- Alle potentiële nieuwe baasjes van te herplaatsen dieren worden bevraagd door beheerders omtrent de omstandigheden waar het dier komt te wonen.

Sociale dieren worden in paren herplaatst, tenzij op de nieuwe locatie deze dieren al aanwezig zijn. In dat geval geven we de nieuwe baasjes een advies mee over hoe deze dieren aan elkaar gewend kunnen raken. Dit om onnodig leed te voorkomen.

- Er komt een preventie- en bestrijdingsplan voor knaagdieren en andere organismen.
- De vrijwilligers krijgen een workshop dierenwelzijn/dierenverzorging (evt. in samenwerking met de dierenambulance).
- Voor de mollenbestrijding wil het bestuur in gesprek met gemeente om te kijken of zij bereid is om pilots met alternatieve bestrijding, waarbij dieren niet gedood hoeven te worden, willen uitvoeren (=gemeenteground).

Duurzaamheid

De afgelopen jaren is duurzaamheid een steeds belangrijker thema geworden binnen onze samenleving. Op steeds meer plekken zie je dat er aandacht is voor het begrip 'duurzaamheid'. Een duurzame ontwikkeling is de ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van de toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen. De SAK vertaalt dit begrip naar goed dierenwelzijn, een gezonde natuur en schoon milieu. Dat is ook de reden dat de SAK het begrip duurzaamheid in haar missie en visie heeft opgenomen onder het motto: "Plezier voor mens en dier, voor nu en later!"

De kinderboerderij is de ideale plek om bewoners van de Gemeente Alphen aan den Rijn kennis te laten maken met het begrip duurzaamheid. Bezoekers kunnen op de kinderboerderijen terecht voor informatie omtrent dit thema en kunnen live zien welke mogelijkheden zij hebben om duurzamer te kunnen leven. In Alphen aan den Rijn zijn enkele projecten rondom het thema duurzaamheid, zoals: 'Duurzaam Alphen', 'Eetbaar Alphen' en 'Energiek Alphen'. Wij gaan onderzoeken waar wij kunnen samenwerken en hoe de kinderboerderij gebruikt kan worden als plek voor informatieverstrekking. Concrete voorbeelden kunnen zijn: regentonnen, hoe omgaan met regenwater of een compostbak met info.

De educatieborden leren mensen omtrent het op een duurzame manier omgaan met de dieren. Kinderen zien tijdens de lessen duidelijk wat zij kunnen doen om bij te dragen aan goed dierenwelzijn, een gezonde natuur en een schoon milieu. Op deze manier hopen we een gedragsverandering bij bezoekers en leerlingen te kunnen bewerkstelligen. Wij willen ondersteunend zijn aan de verduurzaming van de samenleving.

Eén van de onderdelen die hierbij van belang is, is het verduurzamen van de gebouwen van de kinderboerderijen door de gemeente Alphen aan den Rijn. Denk hierbij aan een isolatieschil, zonnepanelen en ledverlichting.

RECYCLING

De kinderboerderijen vormen een inzamelpunt van Wecycle. Oude elektrische apparaten kunnen worden ingeleverd op de kinderboerderij. Alle apparaten worden gerecycled en de afvalproducten komen niet in de natuur terecht.

De contactweide is een inzamelpunt voor doppen. Deze doppen worden, zodra er een groot aantal aanwezig is, weggebracht naar een groot depot die ze recyclet. De opbrengst is geheel ten goede voor de KNGF. Afval wordt op onze kinderboerderijen zoveel mogelijk gescheiden verzameld. Op deze manieren worden bezoeker zich bewust van het belang van het scheiden van afval en het beperken van de hoeveelheid afval die zij produceren. Daarnaast is, voor de stichting Alphense Kinderboerderijen, het fungeren als inzamelpunt een goed manier om extra inkomsten te genereren.

ENERGIE

Wij houden ons als organisatie bewust bezig met de hoeveelheid energie die wij verbruiken. Sinds december 2015 bevinden zich op het dak van locatie Zegersloot zonnepanelen. We communiceren met enige regelmaat hoeveel energie wij opgewekt hebben via onze eigen mediakanalen.

Bij de nieuwbouw van de locatie Bosspark wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met het milieu en de omgeving. De ontwerpen van de gebouwen zijn dusdanig dat zij een zo klein mogelijke belasting vormen voor de omgeving. Op deze locatie zal ook nadrukkelijk informatie gegeven worden aan bezoekers over de duurzame maatregelen die op de kinderboerderij zijn genomen.

EDUCATIE EN LESSEN OP GEBIED VAN DUURZAAMHEID

Er worden in de toekomst lessen ontwikkeld voor basisscholen op het gebied van duurzaamheid. Deze lessen kunnen ontwikkeld worden samen met Avifauna, het IVN en de Omgevingsdienst Midden-Holland.

GEWENSTE ONTWIKKELINGEN 2021-2025

Voor de SAK staan komende jaren de volgende acties op programma ten aanzien van duurzaamheid:

- Demarcatielijst opstellen
- Uitvoeren 'verduurzamingsagenda':
  - Isolatieschil wanden
  - Isolatie meepakken met verbouwingen. Dit levert tevreden medewerkers/vrijwilligers op! Meer tevreden vrijwilligers heeft twee voordelen:
    - Er willen meer vrijwilligers werken bij Kibo.
    - Tevreden vrijwilligers staan meer stil bij educatieve doeleinden van het duurzame gebouw en willen dit overbrengen aan 110.000 bezoekers per jaar.
  - Ledverlichting
  - Regentonnen t.g.v. educatie (bijhorende actie)
  - Samenwerking zoeken met energiemaatschappij (meedraaien pilots?).
  - Zelf meer energie opwekken, afvalverwerking, watergebruik, dit educatief maken.
- In gesprek met 'Duurzaam Alphen', 'Eetbaar Alphen' en 'Energiek Alphen' om te onderzoeken waar samenwerking v.w.b. educatie en informatievoorziening mogelijk is.

Personeel

BESTUUR

Terugblik – 2016-2020

Er is de afgelopen tijd veel beweging geweest in het bestuur. Er zijn bestuursleden vertrokken en er zijn bestuursleden bijgekomen. De secretaris is met lange staat van dienst afgetreden. Naast het vervangen van de secretaris, is er nog een nieuw bestuurslid aangetrokken.

Op dit moment telt het huidige bestuur 7 bestuursleden. De stichting (bestuur) gaat kennis inwinnen op het gebied van kinderboerderijen, ondernemerschap, dierenwelzijn, fondsenwerving en marketing. Er is een duidelijk en helder beleid wat bewaakt wordt door het bestuur. Door de komst van COVID-19 is het een turbulente periode geweest. Dit heeft ervoor gezorgd dat er minder voortgang geboekt is dan gewenst was en er veel werk op de plank is blijven liggen.

Huidige situatie

Conform de statuten bestaat het bestuur uit ten minste vier leden. De volgende functies zijn op dit moment binnen het bestuur vervuld:

- Voorzitter
- Penningmeester
- Secretaris
- Projectleider
- Coördinator Dierenwelzijn

Het bestuur komt 1 keer per maand bij elkaar voor het houden van een vergadering. De beheerders sluiten 1 keer in de 2 maanden aan om input te geven vanuit de uitvoering. Indien noodzakelijk kan een extra bijeenkomst worden ingelast.

Het bestuur is bij aanvang van dit beleidsplan relatief jong. Het bestuur bestaat op dit moment uit 7 leden. Eén bestuurslid is reeds 3 jaar actief, 1 bestuurslid is 2 jaar actief en de overige bestuursleden zijn minder dan een jaar actief.

Het voordeel van een jong bestuur is de frisse blik en de energie om kort- en langlopende punten aan te pakken. Dit is hard nodig gezien de enorme drukte bij de SAK in de vorm van het opstellen van een uitvoeringsagenda, de gesprekken met de gemeente omtrent de subsidieverstrekking, de gewenste verbouwing van Kinderboerderij Bospark, de verbetering van het dierenwelzijn en nog tientallen andere zaken die spelen. Tevens is dit ook gelijk de zwakte van het bestuur: ondanks het (in de vorige beleidsperiode gewenste) vijftal is er een tekort aan capaciteit om alle lopende zaken in voldoende tempo af te ronden, hierdoor blijven zaken soms langer liggen dan gewenst.

Toekomstperspectief 2021-2025

Het streven is om het bestuur uit een oneven aantal mensen te laten bestaan (in verband met stemmingen) en tenminste 1 bestuurslid uit Boskoop aan te stellen. In verband met de huidige drukte is een zevental bestuursleden gewenst. Mogelijk dat na afronding van een aantal grote projecten het streefgetal weer terug zou kunnen naar 5, echter kan worden verwacht dat de drukte een aantal jaren aan zal houden.

PERSONEEL

Het gewenste bestuur bestaat uit (1 persoon kan meerdere rollen vervullen):

- Voorzitter
- Penningmeester
- Secretaris
- Coördinator Dierenwelzijn
- Projectleider
- Specialist Fondsenwerving
- Personeelsmanager
- PR- en Communicatiemanager

Nieuwe bestuursleden worden door het zittende bestuur aangesteld waarbij instemming van het voltallige bestuur noodzakelijk is. Vacatures worden onder de huidige vrijwilligers, website en middels social media gecommuniceerd.

Het bestuur zal niet werken met vaste termijnen omdat er geen grote aanwas is van nieuwe bestuursleden en de behoefte aan bestuursleden kan fluctueren naar drukte. Wel wordt aan de hand van een interview getoetst in hoeverre een potentieel bestuurslid bereid is zich minimaal voor enkele jaren in te zetten.

Het vergaderschema van het bestuur blijft de komende beleidsperiode gelijk: Elke maand, waarvan om de maand met en zonder de aanwezigheid van de beheerders.

Om het bestuur te ondersteunen en besluitvorming te versnellen heeft de SAK de ambitie om werkgroepen aan te wijzen. Dit zijn teams van personen welke bepaalde projecten op gaan pakken maar geen deel uit zullen maken van het bestuur. Deze werkgroepen zal nieuw leven ingeblazen worden.

BEHEER

Terugblik – 2016-2020

Het beheer heeft jarenlang uit twee personen, -een full-timer en 1 parttimer bestaan-, die samen de twee Alphense kinderboerderijen (Zegersloot en Bospark) onder hun hoede hebben gehad. Met de toevoeging van kinderboerderij de Contactweide in Boskoop in 2016 is daar een 3e parttimer beheerder bij gekomen.

Huidige situatie

De SAK heeft bij het begin van deze beleidsperiode 3 beheerders. Sinds 2020 is de 3e beheerder als fulltimer aangesteld.

Eén beheerder is al meer dan 20 jaar werkzaam bij de SAK, één beheerder is in 2019 aangesteld en heeft een zorgfunctie als achtergrond en de 3e beheerder is aangesteld na ruim een jaar als dierenverzorger gewerkt te hebben bij de SAK.

Het grootste knelpunt in het beheer is de beperkte inzetbaarheid van de beheerders vanwege financiële beperkingen alsmede om de hoeveelheid werk uit te voeren conform de 'wet arbeidstijdenbesluit' die drie kinderboerderijen incl. weekendopenstelling (incl. oproepbaarheid) met zich meebrengt. Er zijn 3 beheerders nodig om het dagelijkse werk van 3 kinderboerderijen te coördineren, uit te voeren en de huidige werkzaamheden te optimaliseren. Er blijft dan een beperkte tijd over om te investeren in het verder ontwikkelen van nieuwe functies. Vernieuwingen blijven hierdoor liggen en de kinderboerderijen zijn beperkt geopend voor het publiek. De openingen zijn 's middags op Zegersloot en Bosspark dagelijks van 14.00u tot 16.30u, de Contactweide van maandag tot vrijdag van 14.00u tot 16.30u.

Toekomstperspectief 2021-2025

De SAK zal zich de komende tijd beraden over de inzet van de beheerders. Samen met de gemeente is in het verleden gekeken naar alternatieven voor de relatief dure inhuur van beheerders via AB Zuid-Holland zoals door middel van inhuur via de gemeente Alphen aan den Rijn of direct door de stichting zelf. Dit bleek echter niet goedkoper of brengt een te grote verantwoordelijkheid met zich mee voor een vrijwillig bestuur.

De stichting heeft de ambitie om de inzet van beheerders te verhogen. Op welke manier dit bereikt kan worden wordt overlegd met de gemeente. Aangezien de subsidie welke de SAK van de gemeente ontvangt al sinds 2003 bevroren is, is het aannemelijk dat een verzoek wordt ingediend om de subsidie te verhogen. Daarnaast zal worden bekeken of de inzet van PGB's voor het begeleiden van mensen met een beperking de extra inzet van een of meer (begeleidende) beheerders kunnen dekken. Tevens zal vanuit het sponsorbeleid aandacht worden besteed aan de structurele en oplopende financiële tekorten van de SAK.

Het door het bestuur opgestelde beleid zal strakker worden gehandhaafd dan voorheen is gebeurd. Met de beheerders zal maandelijks werkoverleg plaats vinden met een wisselende afvaardiging van het bestuur. Daarbij worden onderwerpen besproken die door de beheerders worden aangedragen en kan het bestuur gebruik maken van de mogelijkheid besluiten en beleid te monitoren en eventueel bij te sturen. Indien nodig kunnen correctieve maatregelen uitgevoerd worden indien beleid niet (goed) wordt nageleefd. De beheerders onderling zijn allen gelijk aan elkaar. Dat betekent dat er onderling goed wordt overlegd en samengewerkt maar dat iedere beheerder evenveel zeggenschap heeft. Indien beheerders het met elkaar oneens zijn, dient de kwestie aan het bestuur te worden voorgelegd.

VRIJWILLIGERS

Terugblik – 2016-2020

Het vrijwilligersbestand is al jaren stabiel. Er is een vaste kern aan vrijwilligers, waarvan een gedeelte al redelijk op leeftijd is. Daarnaast komen er met regelmaat nieuwe vrijwilligers bij of stoppen er vrijwilligers. Met regelmaat worden diensten afgezegd waardoor er vervanging geregeld moet worden of er door beheerders zelf ingesprongen moet worden.

Sinds 2015 is de stichting een aantal vrijwilligers rijker, namelijk de vrijwilligers die actief zijn bij kinderboerderij De Contactweide in Boskoop. Dit is een zeer beperkte club vrijwilligers die alle diensten draait. Hierdoor is weekendopenstelling helaas nog niet te garanderen. Ondanks herhaaldelijke oproepen via Facebook, Social Media en flyeren aan huis is het vrijwilligersaantal nog niet verder uitgebreid.

Er is een vrijwilligershandboek en beleid opgesteld waarin gedragscodes zijn opgenomen en een vrijwilligersovereenkomst die nieuwe vrijwilligers moeten ondertekenen.

Sinds 2019 is er een online rooster systeem waardoor de vrijwilligers redelijk zelfstandig diensten kunnen ruilen en aannemen. Bij uitval in de weekenden wordt door beheerders vervanging geregeld of zij draaien de dienst zelf.

Tevens is in 2019 de informatie richting vrijwilligers (bij de kinderboerderijen en via de mailing) verder verduidelijkt en geprofessionaliseerd via Mailchimp.

Huidige situatie

De SAK draait voor een heel groot deel op vrijwilligers, zonder hen kan de stichting niet voortbestaan. Ruim 1600 vrijwilligers (waaronder ook jeugdhulpen) zetten zich in voor de 3 kinderboerderijen van de SAK. De vrijwilligers houden zich bezig met de openstellingen, dierverzorging, kluswerkzaamheden en het bestuur.

Vrijwilligers kunnen zich aanmelden vanaf 18 jaar. Uitzondering hierop zijn ponyhulpen en jeugdhulpen, welke zich aan kunnen melden vanaf 12 jaar. Een minderjarige pony-, en jeugdhulp staat altijd onder toezicht van een volwassen zelfstandige vrijwilliger.

Bij nieuw aan te stellen vrijwilligers zorgen de beheerders dat deze nieuwe krachten op de hoogte zijn van het vrijwilligersbeleid en reiken hen het handboek aan (digitaal). Ook tekenen zij een vrijwilligersovereenkomst en worden zij minimaal 2x ingewerkt door de beheerder en ervaren vrijwilligers.

De SAK werkt met vaste roosters (doordeweeks en weekendrooster) per locatie. Het is de verantwoordelijkheid van de beheerders om te zorgen voor een compleet en sluitend rooster. De vrijwilligers welke doordeweeks ingezet worden hebben meestal een vaste dag of dagdeel in de week. De weekendkrachten worden meestal 1 dagdeel per 3 - 4 weken ingezet. Een dag bestaat uit een ochtend- en middagdienst met beiden minimaal 2 vrijwilligers. Zonder vrijwilligers geen kinderboerderij. Om meer vrijwilligers aan te trekken moet proactief worden gezocht en geworven, echter ontbreekt het daarin in tijd en aandacht. Het huidige vrijwilligersbestand vergrijsd door het gebrek aan nieuwe aanwas.

Een knelpunt op het gebied van de vrijwilligers is dat een groot deel van de vrijwilligers vooral gericht is op het verzorgen van de dieren. Deze mensen zullen noodzakelijkerwijs toch ook openstellingen moeten draaien maar hebben daarbij weinig behoefte aan interactie met bezoekers.

Toekomstperspectief 2021-2025

Het belangrijkste speerpunt voor de toekomst is het werven van nieuwe vrijwilligers waarbij de nadruk ligt op de omgang met bezoekers. Hiervoor zullen specifieke functieprofielen voor vrijwilligers worden opgesteld. Deze zullen geplaatst worden op onze social media, de website en op de vacaturebank voor vrijwilligersorganisaties. Om het vrijwilligerswerk nog beter onder de aandacht te krijgen zullen er ook flyers gemaakt worden om via online en offline PR meer vrijwilligers te trekken. De boerderijen zijn in de ochtenden in de weekenden (zonder openstelling) geschikt voor gezinnen waardoor zij de kinderboerderij geheel voor zichzelf alleen hebben. Hier gaan we specifiek op werven.

Om extra vrijwilligers bij de Contactweide aan te trekken, zullen we opnieuw online promotie maken, contact zoeken met maatschappelijke organisaties en werven onder bezoekers.

Om de huidige vrijwilligers betrokken te houden bij de kinderboerderijen zal het vrijwilligersbeleid de aankomende jaren verder geprofessionaliseerd worden. Dit doen we door de informatie te verduidelijken

op de kinderboerderijen en de vrijwilligers regelmatig te informeren via een nieuwsbrief. Tevens organiseren we jaarlijks een vrijwilligersoverleg / bijeenkomst. Ook gaan we een vrijwilligersenquête bij alle 3 de kinderboerderijen uitvoeren waarbij behoeften en meningen omtrent het vrijwilligerswerk gepeild worden.

Om de vrijwilligersorganisatie verder te professionaliseren zal de personeelsadministratie verder ge-update worden (personeelsdossiers, functiebeschrijvingen, werkinstructielijsten, huisregels) en zal er een Risico-Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) opgesteld. Tevens zullen we onderzoeken welke mogelijkheid er is voor een VOG voor vrijwilligers en BHV onder vrijwilligers stimuleren.

WEEKEND HULPEN

De SAK heeft een zeer sterke wens om (met name in de weekenden) de kinderboerderijen van 9.00 tot 16.30 uur open te stellen. Dit is met de huidige opzet van de vrijwilligersroosters niet haalbaar omdat er in ochtend- en middagdiensten wordt gewerkt waarbij tussen de middag de kinderboerderijen onbemand en dus gesloten zullen zijn. In de nieuwe beleidsperiode zal het bestuur onderzoeken wat hiervoor mogelijke oplossingen kunnen zijn.

GEDRAGSCODE

In verband met een aantal incidenten in het verleden heeft de stichting de gedragscode en de vrijwilligersovereenkomst (die door alle vrijwilligers ondertekend wordt) nieuw leven in geblazen.

Indien een vrijwilliger ongewenst gedrag vertoont richting bezoekers, collega's of dieren, dan wordt de vrijwilliger hierop aangesproken door het beheer. Er wordt duidelijk uitgesproken wat er verwacht wordt en er wordt herinnerd aan de gedragscode. Indien er geen verbetering optreedt dan volgt er een gesprek waarbij de afspraken op papier worden ondertekend. Als dit gesprek plaats vindt dan wordt het bestuur hiervan altijd op de hoogte gebracht. Mocht ook hieraan geen gehoor worden gegeven, dan wordt besloten om het vrijwilligerswerk te stoppen. Dit alles mits het ongewenste gedrag geen aanleiding is voor het per direct ontbinden van de vrijwilligersovereenkomst.

De SAK zal streng optreden tegen vrijwilligers die zich zeer ernstig misdragen. Voorbeelden hiervan kunnen zijn dieren mishandeling, seksuele intimidatie en/of alcohol en drugsgebruik. Vrijwilligers die zich hieraan schuldig maken worden direct weggestuurd.

Ook voor beheerders en bestuurders gelden deze gedragsregels en ook zij zullen met de consequenties worden geconfronteerd indien ze zich niet aan de regels houden.

KIBODOET

Vanuit een enthousiaste kern van vrijwilligers is uitgesproken dat de kinderboerderijen in Alphen aan den Rijn beter schoon gemaakt zouden kunnen worden. Ook heeft deze groep de wens om periodiek een soort personeelsdagje te houden waarin bijvoorbeeld een cursus wordt gegeven.

Vanuit het bestuur is daarom het concept KiboDoet bedacht. Dit is een variant op de nationale vrijwilligers dag NLDoet.

Hierbij wordt periodiek een dag(deel) georganiseerd waarbij aangemelde vrijwilligers eerst gaan schoonmaken gevolgd door een cursus, een spreker, vergadering of een brainstormsessie afsluitend met een hapje en een drankje. Zo worden deze gelegenheden een aangename samenkomst van 'handen uit de mouwen', teambuilding en gezelligheid.

Een eerste aftrap voor deze activiteit zal komen vanuit het bestuur. Zij zullen een 2-tal dagen organiseren, waarna de verantwoordelijkheid voor continuïteit van deze activiteit bij een groep vrijwilligers komt te liggen.

GEWENSTE ONTWIKKELINGEN 2021-2025

Voor de SAK staan komende jaren de volgende acties op programma ten aanzien van duurzaamheid:

- De stichting (bestuur) heeft kennis ingewonnen op het gebied van kinderboerderijen, ondernemerschap, dierenwelzijn, fondsenwerving en marketing. Er is duidelijk en helder beleid wat bewaakt wordt door het bestuur.
- De personeelsadministratie wordt verder geprofessionaliseerd en ge-update (personeelsdossiers, functiebeschrijvingen, werkinstructielijsten, huisregels)
- Er is een Risico-Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) opgesteld.
- Vrijwilligers participeren via vrijwilligerswerk en hun behoeften worden gepeild middels een enquête.
- We gaan de werkgroepen incl. werkgroepleden weer nieuw leven inblazen.
- Actieve werving vrijwilligers via de vacaturebank, eigen sociale media en landelijke acties. De voordelen van vrijwilligerswerk bij ons worden hierbij benoemd. Denk aan: het jaarlijks vrijwilligersdiner en nieuwjaarsbijeenkomst voor vrijwilligers.
- Zorgen voor uitbreiding van vrijwilligers bij de Contactweide door online promotie en contact te zoeken met maatschappelijke organisaties.
- We organiseren jaarlijks een vrijwilligersoverleg / bijeenkomst of enquête bij alle 3 de kinderboerderijen.
- Updaten foldermateriaal en huisstijl i.v.m. pr-doeleinden (evt. in samenwerking met mbo-scholen)
- Actieve werving van gezinnen voor weekenddiensten bij de kinderboerderijen.
- Mening van het publiek wordt geïnventariseerd middels enquêtes
- Vrijwilligersorganisatie verder ontwikkelen via online kennis en cursussen (bijv. Rabobank)
- Wij werken KiboDoet verder uit.

Educatie

Kinderboerderijen hebben in Nederland een belangrijke taak binnen educatie. Een kinderboerderij is een perfecte plek om op een leuke, ongedwongen manier informatie over te brengen op allerlei categorieën bezoekers. Hierbij kan gedacht worden aan kinderen, ouders, studenten, maar ook de vrijwilligers.

NME (NATUUR- EN MILIEUEDUCATIE) ALPHEN AAN DEN RIJN

De gemeente Alphen aan den Rijn heeft een gedeelte van haar educatieve taken uitbesteed aan Vogelpark Avifauna. Vogelpark Avifauna plant deze educatieve taken in. De Stichting Alphense Kinderboerderijen geeft in opdracht van Avifauna invulling aan een aantal van deze educatieve taken. Zo kunnen Alphense scholen mestlessen, imkerlessen en overige lessen gericht op het gebied van natuur bij de Stichting afnemen. Avifauna biedt deze lessen aan, en maakt hierbij gebruik van de ruimtes van de Stichting Alphense Kinderboerderijen. Een aantal van de lessen die wordt aangeboden, wordt begeleid door beheerders van de Stichting. De Stichting ontvangt hiervoor een vergoeding. De aankomende jaren zullen wij gaan kijken of wij deze lessen via Avifauna kunnen uitbreiden qua soort lessen alsmede het aantal locaties van kinderboerderijen waar deze lessen gegeven worden. Wij zullen tevens onderzoeken wat de educatie- en informatiemogelijkheden zijn via 'Duurzaam Alphen' alsmede de 'Omgevingsdienst Midden-Holland'.

EDUCATIE VOOR BEZOEKERS

Naast de eerdergenoemde educatieve voorziening op het gebied van duurzaamheid op de kinderboerderijen, willen wij ook informatie verstrekken over de aanwezig dieren op de kinderboerderijen. Op dit moment staan bij de meeste dierverblijven bordjes met informatie over de verschillende dieren op de kinderboerderijen. Komende tijd beleidsperiode willen wij de bordjes gaan vervangen en het aantal bordjes uitbreiden. Deze bordjes zullen informatie bevatten over de herkomst, verzorging en voeding van onze dieren. Daarnaast willen wij informatie verstrekken waardoor mensen weten hoe zij deze dieren mogelijk zelf kunnen houden thuis. Deze activiteiten zijn tevens gericht op het bewust maken van mensen van de consequenties bij het kiezen voor een huisdier.

Via andere kanalen zijn er ook educatiemogelijkheden. Daarom gaan wij onderzoeken welk aanbod er al is op educatievlak via de VSKBN en andere kinderboerderijen welke wij zo kunnen overnemen. Tevens willen wij te verhuren leskisten, educatieve kinderpartijtjes en speurtochten ontwikkelen (waar mogelijk in samenwerking met ketenpartners).

EDUCATIE WEBSITE

De website is vernieuwd. Op de website kunnen geïnteresseerden informatie over de dieren nalezen. Met betrekking tot de recycling activiteiten heeft de SAK ook de nodige informatie op haar website vermeld. Daarnaast is er een link te vinden naar het NME-programma van de gemeente Alphen aan den Rijn.

EDUCATIE VRIJWILLIGERS

Op dit moment ontvangen de vrijwilligers nagenoeg geen bijscholing. In de toekomst ontvangen vrijwilligers van de Alphense Kinderboerderijen bijscholing op het gebied van Dierverzorging. Deze bijscholing zal worden uitgevoerd door beheerders evt. in samenwerking met de dierenambulance of een docent diervverzorging van het Wellantcollege. Het is de bedoeling dat deze workshop jaarlijks zal terugkeren. Op deze manier willen wij vrijwilligers op een verantwoorde wijze ondersteunen in hun werkzaamheden op de Kinderboerderij. Ook willen wij de vrijwilligers op deze wijze laten zien dat wij graag in hen investeren en dat zij belangrijk zijn voor het functioneren van de kinderboerderij. De vrijwilligers zal worden gevraagd in welke onderwerpen zij graag zouden willen worden bijgeschoold.

EDUCATIE BEHEERDERS

Eenmaal per jaar, tijdens het functioneringsgesprek, zal besproken worden of de beheerder behoefte heeft aan na- of bijscholing. Ook kan het bestuur van de stichting besluiten dat bijscholing wenselijk/noodzakelijk is.

BHV

Een geldig BHV diploma is een vereiste voor het vaste personeel. Om deze up-to-date te houden gaan zij op (herhalings-)cursussen. Datzelfde geldt voor de EHBO en AED-cursus. Wij gaan vrijwilligers eveneens stimuleren om een BHV training te volgen.

GEWENSTE ONTWIKKELINGEN 2021-2025

Voor de SAK staan komende jaren de volgende acties op programma ten aanzien van duurzaamheid:

- Alle educatieborden worden bij alle kinderboerderijen vernieuwd.
- We onderzoeken welke educatiemogelijkheden wij kunnen ontwikkelen via de VSKBN en andere kinderboerderijen.
- We ontwikkelen nieuwe educatieve kinderpartijtjes (evt. in samenwerking met de Schaapskooi, het IVN en Avifauna) voor Zegersloot.
- Wij ontwikkelen speurtochten (evt., in samenwerking met het IVN en Avifauna) die bijdragen aan kennisontwikkeling omtrent dieren voor Zegersloot, Bosspark en de Contactweide.
- We vernieuwen onze samenwerking met Avifauna door te onderzoeken welke uitbreiding er mogelijk is qua educatielessen voor basisscholen en het ontwikkelen van leskisten die verhuurd kunnen worden voor bij Zegersloot.
- We verkennen samen met de gemeente welke mogelijkheden er zijn om ons educatieaanbod te verbreden. We gaan bijvoorbeeld in gesprek met 'Eetbaar Alphen' om te kijken waar we kunnen samenwerken op het gebied van educatie bij alle kinderboerderijen.
- Wij bekijken met Avifauna wat de mogelijkheid is voor educatielessen bij kinderboerderij de Contactweide.
- We kijken of er samenwerking met de Omgevingsdienst Midden-Holland mogelijk wat betreft het uitbreiden van educatieve activiteiten.
- Onderzoeken van een mogelijke VOG voor iedereen en BHV onder vrijwilligers stimuleren.
- Jaarlijkse workshop dierenwelzijn/dierverzorging voor vrijwilligers (evt. in samenwerking met de dierenambulance).

Maatschappelijke Betrokkenheid

Een kinderboerderij heeft de potentie om centraal te staan binnen de maatschappij. Een kinderboerderij kan een plek zijn waar mensen elkaar ontmoeten, recreëren, ontspannen, leren, enz. Om deze positie binnen de maatschappij te kunnen veroveren en behouden zijn contacten met externe partijen ontzettend belangrijk. De Alphense Kinderboerderijen moeten een belangrijke rol spelen binnen de vrijetijdsbesteding van de burgers van de gemeente Alphen aan den Rijn. Het is zaak om onze blik naar buiten te verleggen. We moeten actief op zoek naar externen waarmee we kunnen samenwerken. De samenwerking met externe partijen zou moeten leiden tot win-win situaties en zo beide organisaties versterken.

Om ervoor te zorgen dat de Alphense Kinderboerderijen een belangrijkere rol gaan spelen binnen de verschillende wijken, is het belangrijk te zorgen dat bezoekers om verschillende redenen naar de kinderboerderij komen. Dit kan bijvoorbeeld zijn door het bezoeken van een activiteit, het huren van een ruimte, het kopen van boerderijproducten, het houden van kinderpartijtjes, bedrijfsuitjes etc. De mening van bezoekers is voor ons belangrijk. Daarom zullen wij deze middels een enquête gaan inventariseren.

Bij veel van deze activiteiten moet worden samengewerkt met externe partijen. Er zijn verschillende partijen te bedenken waarmee samengewerkt zou kunnen worden, zoals:

- Individuele bezoekers
- Welzijnsinstellingen (o.a. Tom in de Buurt en GGZ)
- Scholen en kinderopvanginstellingen
- Natuurorganisaties
- Opleidingsinstellingen (stagiairs)
- Belangstellenden voor huren van ruimte
- Bedrijven

Het stimuleren van de betrokkenheid van burgers van omliggende wijken, zou tevens kunnen resulteren in een toename van het aantal vrijwilligers. Dit is belangrijk aangezien de SAK voor een groot gedeelte van de personele inzet afhankelijk is van vrijwilligers. Zonder vrijwilligers en bezoekers kan er geen kinderboerderij bestaan.

SAMENWERKING

In het verleden werd al geregeld samengewerkt met verschillende instanties. De samenwerking met deze instanties wordt steeds belangrijker. Voor de financiering van de bedrijfsvoering is de stichting steeds afhankelijker van externe partijen. Daarnaast heeft de Stichting, in het kader van de subsidie, een aantal taken uit te voeren. Om deze taken goed uit te kunnen voeren is ondersteuning van en samenwerking met andere organisaties nodig.

WELZIJSINSTELLINGEN (ONDER MEER TOM IN DE BUURT EN ADFUND)

Op dit moment werkt de locatie de Contactweide samen met Tom in de Buurt. Op deze locatie werken een aantal cliënten van Tom in de Buurt onder begeleiding van een maatschappelijk werker van Tom in de Buurt op de kinderboerderij.

MAATSCHAPPELIJKE BETROKKENHEID

Dit kan zijn in het kader van een re-integratie traject, maar kan ook dienen als zinvolle dagbesteding. Als cliënten van 'Tom in de buurt' zelfstandig genoeg zijn, dan stromen zij door als reguliere vrijwilliger bij stichting de Alphense Kinderboerderijen.

De organisatie voor dagbesteding Ad-Fund werkt op maandag bij locatie Zegersloot. Zij voeren verschillende werkzaamheden uit bij de kinderboerderij waardoor beheerders tijd over hebben voor andere zaken. Wij gaan de aankomende jaren kijken op welke manier de samenwerking uitgebreid kan worden. Denk hierbij aan het organiseren van workshops/activiteiten zoals: een pluktuin en een moestuin.

Het is de bedoeling om deze activiteiten -waar mogelijk- uit te breiden naar alle locaties van de SAK.

MENSEN MET EEN AFSTAND TOT DE ARBEIDSMARKT

Op dit moment worden mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt niet nadrukkelijk betrokken bij het werk op de kinderboerderij. Via de samenwerkingen met Tom in de Buurt werken een aantal vrijwilligers op de kinderboerderijen.

Gedurende de looptijd van dit beleidsplan willen wij onderzoeken op welke manier wij ondersteuning kunnen bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit zouden wij kunnen d.m.v. het aanbieden van vrijwilligersplekken voor INZET-kandidaten of het lopen van een 'stage' op de kinderboerderij.

SCHOLEN EN KINDEROPVANGINSTELLINGEN

Op dit moment kunnen scholen binnen de gemeente lessen afnemen op de kinderboerderijen binnen het NME-pakket. De SAK ontvangt hiervoor een vergoeding. Met deze lessen willen wij schoolkinderen bewust maken van hun omgeving en de verzorging van dieren.

Tevens bieden wij scholen en kinderopvanginstellingen de gelegenheid om (evt. buiten openingstijden) naar onze kinderboerderij te komen voor een bezoek of speurtocht.

Bij kinderboerderij De Contactweide gaan wij de aankomende beleidsperiode een samenwerking aan met BSO het Tuinhuis. Zij kunnen gebruik maken van onze binnenruimte en de boerderij tegen een vergoeding.

Op de locatie De Contactweide is in 2019 gestart met het aanbieden van activiteiten aan kinderen uit de wijk i.s.m. een naastliggende school. Deze activiteiten zullen verder uitgebreid worden.

OPLEIDINGSINSTELLINGEN

Er worden geregeld opleidingsplaatsen aangeboden aan stagiairs van de opleidingen Dierverzorging. Wij bieden jaarlijks zo'n 10 MBO studenten met een dier-gerelateerde opleiding een stageplek alsmede 10 middelbare scholieren een maatschappelijke stage. Op deze manier worden de beheerders gestimuleerd om hun eigen kennis bij te houden en tevens te vergroten. Daarnaast is het mede opleiden van studenten een van onze maatschappelijke taken.

BELANGSTELLENDEN HUREN RUIMTE

Op 1 van de locaties (Contactweide Boskoop) wordt een ruimte verhuurd aan particulieren en instanties tegen een geringe vergoeding. Op deze manier wordt het voor veel mensen mogelijk een ruimte huren voor een feest, activiteit, vergadering etc. Daarnaast kan op deze manier de betrokkenheid tot de kinderboerderij worden vergroot en het aantal bezoekers kan hiermee toenemen. Deze activiteit levert de stichting ook de nodige inkomsten op.

Bij de verbouwing van de locatie Bospark wordt gekeken naar de mogelijkheid van het creëren van een dergelijke ruimte. Helaas is op de locatie Zegersloot de verhuur van een dergelijke locatie niet mogelijk.

BEDRIJVEN

Het is belangrijk om nauwe contacten te onderhouden met bedrijven uit de omgeving. Dit omdat onze financiële positie weinig ruimte laat om investeringen te doen zonder sponsoring van bedrijven. De komende beleidsperiode willen wij actief inzetten om de betrokkenheid van het bedrijfsleven in de regio te vergroten. Dit willen wij op verschillende manieren bewerkstelligen, waaronder het gezamenlijk ontwikkelen van activiteiten en aanbod. Sponsors worden actiever betrokken bij de kinderboerderijen door hen bijvoorbeeld uit te nodigen voor activiteiten die wij organiseren op de kinderboerderijen.

GEWENSTE ONTWIKKELINGEN 2021-2025

Voor de SAK staan komende jaren de volgende acties op programma ten aanzien van duurzaamheid:

- We gaan in overleg met de diverse gebiedsadviseurs, om na te gaan welke kansen er liggen om een zo goed mogelijke aansluiting te realiseren tussen de kinderboerderijen en de wijkprofielen.
- GGZ-cliënten en cliënten van Tom in de buurt kunnen als extra vrijwilliger meehelpen (onder begeleiding van een beheerder). Activiteiten georganiseerd door deze organisaties (incl. begeleiding vanuit hen) kunnen plaatsvinden bij de kinderboerderij.
- We gaan een samenwerking aan met BSO het Tuinhuis bij de Contactweide.
- Wij zorgen voor voldoende zitgelegenheden bij alle 3 de kinderboerderijen, zodat inwoners elkaar kunnen ontmoeten en kunnen ontspannen.
- De mogelijkheid tot zaalhuur bij de Contactweide wordt actief gepromoot onder (maatschappelijke) organisaties.
- Verder uitbreiden van evenementen en activiteiten met samenwerkingspartners zoals: het IVN, BOOST, JOGG, GGZ, Ad-Fund, Voedselpark Gnephoek, voedseducatiewijzer en landelijke dagen zoals de Boomfeestdag, de Buitenspeeldag, enz.
- We verzinnen een aanbod voor de BSO's en verzorgingshuizen in de omgeving van Bospark om in contact te komen met dieren, natuur en milieu.
- Mening en wensen van het publiek wordt geïnventariseerd middels enquêtes bij alle drie de kinderboerderijen.
- De speelmogelijkheden bij de Contactweide en Bospark zijn van goede kwaliteit en worden verruimd.

Sponsoring

HUIDIGE SITUATIE

De SAK kent de volgende vormen van sponsoring:

- Vaste particuliere donateurs
- Donaties via de “melkbus” en “de wensput”
- Adopteer een dier
- Bedrijven die in natura schenken
- Bedrijven die een – al dan niet jaarlijkse - geldelijke donatie geven
- Specifieke project sponsoring
- Verhuren van ruimte op de kinderboerderij en samenwerkingen aangaan waarbij er financieel voordeel is voor de kinderboerderij.

Sponsoren die jaarlijks meer dan € 100 bijdragen aan de SAK, krijgen een vermelding op het sponsorbord op kinderboerderij Zegersloot en een vermelding op de website.

PROJECTEN

In het kader van het nieuwe sponsorbeleid is de verwachting dat meer en sneller projecten worden gestart dan de SAK in het verleden gewend was. Dit betreft onderhoudsprojecten, nieuwbouw- of vervangingsprojecten. Dit vergt ook beleid ten aanzien van de inrichting van de projectverantwoordelijkheden. Op de bestuursvergadering zal voor ieder project dat wordt gestart een projectleider worden aangesteld. Deze bewaakt de voortgang van het project en brengt op elke bestuursvergadering verslag uit.

Beslissingen ten aanzien van de projecten (wel of niet starten, tijdstip van start etc.) liggen bij het bestuur. Voorstellen ten aanzien van de lopende projecten liggen bij de projectleider.

Projectinvesteringen < € 500 worden ter goedkeuring aan de projectleider neergelegd. Investeringsgroter dan € 500 wordt in de bestuursvergadering door het voltallige bestuur besloten. De projectleider is vrij hulp te vragen bij andere bestuursleden, de beheerders of vrijwilligers. De eindverantwoordelijkheid voor de projecten blijft altijd bij het voltallige bestuur.

TOEKOMSTPERSPECTIEF 2021-2025

De SAK zal de komende jaren de volgende acties uitvoeren ten aanzien van het sponsorbeleid:

- Blijvend reclame maken (zie ook PR) voor ‘adopteer een dier’. Ook de beheerders en vrijwilligers inzetten om het succes van deze actie verder te vergroten.
- PR professionaliseren met een eigen huisstijl.
- Opstellen van een sponsorplan
  - Werven van nieuwe sponsoren bijv. Via ‘de club van 50’ of ‘vrienden van’
- Jaarlijkse mailingen versturen aan adoptiebaasjes, sponsoren en donateurs, zodat de betrokkenheid bij de kinderboerderijen wordt vergroot.

SPONSORING

- Een mailing aan het Alphense bedrijfsleven (VOA) sturen inzake sponsoring.
- Lijsten met mogelijke projecten van de kinderboerderijen halfjaarlijks actualiseren en bijwerken. Voor deze projecten specifieke sponsors of crowdfunding zoeken waardoor realisatie mogelijk is en sponsors hun naam kunnen verbinden aan het object. Op iedere bestuursvergadering kunnen in principe nieuwe projecten worden ingebracht door beheerders en bestuur. Ideeën van vrijwilligers zijn via beheerders of bestuur ook welkom.
- Voor de sponsors – in elke vorm – duidelijk maken welke prestatie zij van de SAK kunnen verwachten voor hun financiële bijdrage.
- Organiseren van een sponsoren dag of –ochtend (bijvoorbeeld voor (klein)kinderen van sponsoren) en voor adoptiebaasjes en donateurs.
- De mogelijkheden bekijken voor het opstellen van een exploitatieplan voor gestructureerde ruimteverhuur aan commerciële derden. Hierin worden de investeringskosten voor exploitatie met vastgoed eigenaar inzichtelijk gemaakt, maar ook kijken we naar een juiste verhouding tussen de activiteiten en huurtarieven.
- Het consolideren van de exploitatieovereenkomst met klimpark.
- Het opstellen van een exploitatieplan voor het theehuis Bospark, waarin mede inzichtelijk gemaakt wordt wat de investeringskosten voor exploitatie met vastgoed eigenaar gaan zijn.
- De zaalhuur van kinderboerderij de Contactweide biedt bedrijven de mogelijkheid voor het (herhaaldelijk) huren van de zaal. Hier wordt een contract voor opgesteld met een vast bedrag.

Communicatie

TERUGBLIK 2016-2020

In grote lijnen zijn de doelen die gesteld zijn behaald.

Er is actief contact gehouden met lokale nieuwsbladen en er zijn stappen ondernomen om zelf meer online te gaan publiceren. Er is per kinderboerderij een Facebookpagina, welke actief wordt bijgehouden. Ook is er een vernieuwde huisstijl gepresenteerd voor de website, met daarin onder anderen een nieuw logo. Ook het materiaal voor Adopteer een Dier (certificaten en informatieboekjes) is vernieuwd, en is er een algemene informatieflyer en nieuwe speurtocht ontwikkeld. Hierdoor heeft de SAK via haar eigen media (website en facebook) en de lokale nieuwsbladen en websites communicatie naar buiten toe gehad over haar activiteiten en nieuwtjes.

Daarnaast heeft er interne communicatie plaatsgevonden tussen vrijwilligers, beheerders en het bestuur via e-mail, het KIBO-nieuws, vergaderingen en jaarlijkse vrijwilligersbijeenkomst. Communicatie richting donateurs en sponsors vond plaats via een jaarlijkse nieuwsbrief.

Er is echter nog een hoop werk aan de winkel om de stichting meer in de kijzers te zetten en om de interne communicatie te verbeteren.

HUIDIGE SITUATIE

Het bestuur is de afgelopen tijd druk in de weer om de buitenwereld (alsmede de gemeente) nog beter en efficiënter op de hoogte te stellen en te houden van het reilen en zeilen van de SAK en haar boerderijen. Zo wordt er momenteel gewerkt aan een geheel nieuwe website. Ook zijn de stichting en haar kinderboerderijen aangemeld bij Google (zodat openingstijden en routebeschrijvingen gemakkelijk te vinden zijn). Doordat er meer geplaatst en gedeeld wordt op Facebook worden onze berichten steeds meer gevolgd. Tot op heden is er geen communicatieplan opgesteld, waarin de doelgroepen, communicatieboodschappen, middelen en communicatiemomenten is vastgelegd.

Momenteel wordt er sporadisch door enkele vrijwilligers iets gepost op Facebook en één beheerder is heel actief. Om de communicatie verder uit te breiden zullen wij op zoek gaan naar iemand die regelmatig berichten wil plaatsen via diverse kanalen.

TOEKOMSTPERSPECTIEF 2021-2025

Onder andere door middel van goede communicatie bereiken wij ons doel om het respect, de zorgzaamheid en ieders verantwoordelijkheid voor (boerderij)dieren, natuur, milieu en samenleving onder de mensen in Alphen aan den Rijn en omgeving te bevorderen. Met onze communicatie lichten wij mensen voor, laten wij mensen zien wat wij doen voor de dieren, de natuur en het milieu en motiveren wij mensen om zelf bij te dragen aan een beter dierenwelzijn, natuur en milieu in hun eigen omgeving en/of doordat zij de kinderboerderij (gaan) steunen.

Om onze communicatie in de komende jaren te verbeteren streven we allereerst naar structuur in de communicatie. Om dat te bewerkstelligen stellen we een communicatieplan op, waarin de verschillende

doelgroepen benoemd worden, de boodschappen die wij bij hen willen overbrengen en welke middelen we daarvoor in gaan zetten, wie deze middelen gaat inzetten en met welke regelmaat.

Naast meer structuur in de communicatie middels een communicatieplan, streeft het bestuur de komende beleidsperiode ernaar de eigen en externe mediakanalen te verbeteren. We stellen specifiek hiervoor iemand aan als vrijwilliger die dit wil coördineren en op regelmatige basis een nieuwsberichtje, blog of vlog publiceert via lokale media en op onze eigen kanalen.

Ook de inzet van informatiemateriaal zoals PR-acties, vacatures, filmpjes en foldermateriaal zal onder de loep genomen worden om deze te professionaliseren via een eigen huisstijl en effectiever ingezet worden door gerichte verspreiding.

EXTERNE COMMUNICATIE

De doelgroepen

De kinderboerderij communiceert continu richting verschillende externe doelgroepen over haar doelstellingen, activiteiten en behoefte aan financiële en praktische steun. De externe doelgroepen zijn: publiek (jeugd en volwassenen), bezoekers (jeugd en volwassen), (basisschool)leerlingen, donateurs, samenwerkingspartners (zoals Tom in de Buurt, scholen, BSO's), sponsoren en gemeente.

De doelen

We willen eenieder laten zien wie we zijn, wat we doen, waarom we dit doen (meer respect creëren voor dierenwelzijn, natuur en milieu en daarmee een duurzamere maatschappij bewerkstelligen). Ook willen wij overdragen dat dit niet vanzelf gaat en dat we daar hulp bij nodig hebben.

De boodschappen

- Wij hebben respect voor de dieren, de mens, de natuur en het milieu
  - Actueel nieuws over Dieren¹/Zonnepanelen/Bijentuin/Huisvestingverbeteringen
  - Vrijwilligerswerk / werk v.d. beheerders en bestuurders in beeld
  - Samenwerkingsprojecten in beeld (NME educatie/Tom in de Buurt/BSO)
- Help ons mee zorgen voor de dieren, de natuur en het milieu
  - Word vrijwilliger (dier/klus/activiteiten begeleiden/lid werkgroep)
  - Koop producten zoals honing/eieren van ons
  - Adopteer een dier
  - Word bedrijfssponsor
  - Werk met ons samen
  - Steun overige projecten (sponsoractiviteiten)
- Kom genieten van de dieren, de natuur en het milieu
  - Activiteiten op de kinderboerderijen belichten

▪ ¹ Er zijn dieren die van oudsher op boerderijen gehouden worden ter consumptie en bij onze kinderboerderijen ten deel ook via een op-fokker eindigen bij de slacht. Zolang deze dieren ten tijde van leven een goed bestaan hebben gehad en consumptie van dieren de norm is in de maatschappij, vinden wij het acceptabel dat een deel van onze dieren in de voedselketen terecht komt. In onze externe en interne communicatie hierover zijn wij transparant.

De middelen

- Lokale media (kranten/websites/social media)
- Eigen media (Website/social media/Nieuwsbrieven/promotiefilm)
- Vaste informatie op de kinderboerderijen
- Folders/Flyers (incl. adoptieboekje)
- Meedoen via landelijke pr-doeleinden om vrijwilligers te werven

Interne communicatie

Intern vindt communicatie plaats tussen het bestuur, beheerders en vrijwilligers. Communicatie is altijd een ding. Wij gaan de interne communicatie verbeteren door:

- Bij iedere kinderboerderij de informatie te verduidelijken omtrent dierverzorging, bereikbaarheid beheerders etc.
- Regelmatige kibo-mailingen versturen via Mailchimp met daarin informatie over dieren, activiteiten, doelstellingen maar ook informatie vanuit het bestuur.
- Regelmatige (werk)overleggen onderling tussen beheerders alsmede tussen bestuur en beheer waarbij er duidelijk wordt aangegeven of iets informatieverstrekkend, of er een beslissing nodig is en wie de verantwoordelijkheid voor een onderwerp heeft.
- Er zullen mogelijkheden komen voor vrijwilligers om hun mening kenbaar te maken via polls en een enquête. Tevens zal regelmatig worden opgeroepen tot het kenbaar maken van meningen, ideeën en gevraagd worden om mee te helpen met specifieke projecten.

Financiën

SITUATIE 2015-2019

De jaarcijfers 2020 zijn voorlopig vastgesteld, maar nog niet door de accountant geverifieerd. Vandaar dat we bij de financiële vaststelling van het beleidsplan nog uitgaan van de situatie tot en met 2019. Per 31 december 2019 bedroeg het eigen vermogen van de SAK € 15.830 op een balanstotaal van € 82.746. Het eigen vermogen is opgenomen als algemene reserve, de financiële buffer die nodig is om onverwachte financiële tegenvallers te kunnen opvangen (het zogenaamde weerstandsvermogen). De totale exploitatie beliep in 2019 € 246.967.

In de jaren 2015 tot en met 2019 hebben we net quitte kunnen draaien. De opschaling naar een 3 FTE bezetting is helaas niet gelijkgegaan met het verzoek tot verhoging van de subsidie. De subsidie van de gemeente Alphen aan den Rijn is sinds 2015 met de aankoppeling van Contactweide verhoogd, maar er werd bewust niet geïndexeerd, terwijl ons loonbedrijf AB dit wel elk jaar deed. Ook de tussentijdse cao-opslag werd niet vergoed. Sinds 2018 hebben we wel een redelijke jaarlijkse 40K verhoging ontvangen, maar ook deze is maar net aan voldoende om de salarissen te kunnen betalen. Alle overige kosten dienen we zelf te dekken. Het idee van subsidie is 85% salaris en 15% investering/verbetering is al sinds zo'n 15 jaar niet uit te voeren gebleken. Subsidie is voor 95-100% nodig, alleen al voor salarissen. De wens om uit te groeien tot een Kibo 3.0 organisatie is hierdoor in de kiem gesmoord. Zonder voldoende financiën is het onmogelijk om naar de benodigde 6 medewerkers uit te groeien (2 beheerders per kinderboerderij). Het voortbestaan van de SAK is vooralsnog niet in gevaar, mede vanwege het feit dat de gemeente, getuige haar langdurige subsidierelatie, wel onze meerwaarde ziet. Bezuinigen op kosten is slechts in beperkte mate mogelijk, omdat we afgelopen jaren al hebben bezuinigd waar snel resultaat te halen was.

KENGETALLEN (BASIS 31-12-2019)

Belangrijke gewenste financiële kengetallen voor de SAK zijn:

Solvabiliteit (in hoeverre kan de SAK op langere termijn aan haar verplichtingen voldoen)

Eigen vermogen/ (totaal vermogen -/- investeringsverplichting) = minimaal 0,5

Bij de berekening van de solvabiliteit laten we de investeringsverplichting buiten beschouwing. Dit betreft sponsorgeld dat is ontvangen voor de bouw van de koeienstal in 2010. Omdat de koeienstal is geactiveerd, valt deze sponsoring gelijk met de afschrijvingen op de koeienstal vrij. Dit is echter geen schuldpositie die wij in de berekening hoeven mee te wegen, omdat het reeds ontvangen en ingezet sponsorgeld is. Deze schuld is pas in het geding als we de koeienstal op Zegersloot zouden afstoten. Dit achten wij een dusdanig laag risico, dat we dit bedrag daarom niet meewegen in onze solvabiliteitsanalyse.

Liquiditeit (in hoeverre kan de SAK op korte termijn aan haar verplichtingen voldoen)

Current ratio = vlottende activa/vlottende passiva = minimaal 1

Rentabiliteit (mate van winstgevendheid)

Rentabiliteit Eigen Vermogen = nettowinst/eigen vermogen * 100% = minimaal huidige spaarrente.

De uitkomsten voor de SAK per 31 december 2019 (waarin de Contactweide dus nog niet is meegenomen) zijn als volgt:

FINANCIËN

Solvabiliteit

Algemene reserve / (totaal vermogen -/- investeringsverplichting) = 43%. Dit is lager dan het gewenste minimum.

Liquiditeit

Current ratio = 2,05. Dit is ruim voldoende.

Rentabiliteit

REV = -/-44%. Dit is niet voldoende.

De liquiditeit van de SAK is redelijk op orde. Hierbij moet wel de kanttekening worden geplaatst dat jaarlijks (veroorzaakt door het niet periodieke betaalritme van de gemeentelijke subsidie) eind januari de stand van de liquide middelen het laagst is. Als de liquiditeit eind januari zou zijn gemeten, zou de liquiditeit nog maar 1,1 bedragen. In een maand tijd derhalve een sterke daling. Dit geeft aan hoe sterk de SAK afhankelijk is van de gemeentelijke subsidie (die ongeveer 75% van de totale exploitatie bedraagt). Wat gunstig is voor de SAK is dat er relatief beperkte langlopende schulden zijn (een langlopende lening voor de zonnepanelen tegen een zeer gunstige rente), en dat de kortlopende schulden beperkt zijn tot de 'nog te betalen bedragen' in de jaarrekening.

De solvabiliteit is een zeer belangrijke indicatie voor de SAK, omdat het weergeeft in hoeverre de stichting op lange termijn aan haar verplichtingen te blijven voldoen en hoe groot het weerstandsvermogen is. Deze is nu niet op het niveau die het bestuur wenst.

De rentabiliteit is minder van belang voor een non-profitorganisatie als de SAK. Winstgevendheid is geen doelstelling van de SAK, daarom zullen wij op dit kengetal niet nader ingaan.

SITUATIE 2020-2022

In 2020 is er een 20K subsidieverhoging gekomen en structurele verhoging van 150K om de komende 3 jaar zonder financiële zorgen te kunnen draaien. Deze vergoeding is gekoppeld aan een groeiplan in de vorm van een uitvoeringsagenda, die momenteel druk wordt ontwikkeld door beide partijen. Hierdoor zijn de kinderboerderijen tussen 2020 en 2022 in ieder geval financieel stabiel.

SITUATIE 2023-2025

Deze periode is nog heel onzeker. Wordt de 50K per jaar structureel, en waar nodig zelfs verhoogd i.v.m. indexering loonkosten, of wordt deze getopt en is er inmiddels een andere oplossing uitgewerkt. Dit is een speerpunt voor het tweede deel van dit beleidsplan. Dit is nog niet uitgewerkt en dient te worden geadresseerd in de uitvoeringsagenda.

CONCLUSIE

Het zal dus vooral moeten komen uit een toename van de baten. Het beleid zal zich ook de komende vijf jaar vooral richten op het vergroten van de baten, waarbij tevens te allen tijde gekeken zal worden naar de mogelijkheden de kosten te blijven temperen. Ook is een belangrijk speerpunt om de contacten met de gemeente te verscherpen, om vooral ook de betrokkenheid van de gemeente richting ons te vergroten. We zullen in overleg blijven met de gemeente over onze financiële situatie, en bij de gemeente om

financiële ondersteuning vragen waar dit onvermijdelijk is. Onze primaire doelstelling is echter om zonder aanvullende steun van de gemeente, de financiële positie te versterken.

MEERJAREN FINANCIËN

Een overzicht van de laatste jaren:

Kibo meerjaren baten/lasten (realisatie)	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Baten												
Donaties en giften	18.157	11.354	19.214	6.791	6.528	6.721	5.739	9.775	11.892	25.870	16523	7.011
Verkoop dieren	8.761	9.625	12.963	10.074	9.723	11.916	9.858	11.915	10.994	10.849	11561	8.894
Verkoop producten	5.663	8.066	7.203	8.675	6.272	4.598	3.348	3.324	1.930	2.179	2395	2.583
Verkoop voederautomaten	2.280	4.215	4.118	4.173	4.372	5.536	6.450	6.410	6.428	6.748	5876	6.727
Verhuur/lesgeld	4.675	10.840	7.679	7.283	7.082	1.935	2.520	1.843	1.728	2.150	1565	1.257
Vrijval investeringsbijdrage koeienstal	4.120	4.120	4.120	4.120	4.120	4.120	4.120	4.120	4.120	3.777		
Opbrengst evenementen	170	4.610	2.569	3.606	2.919	2.537	3.537	4.138	4.438	4.250	7476	3.076
Opbrengst diversen	1.366	1.138	1.489	929	1.515	1.136	1.111	1.324	1.158	4.377	686	1.988
Zelf	45.192	53.968	59.355	45.651	42.531	38.499	36.683	42.849	42.688	60.200	46.082	31.536
Subsidie gemeente	213.000	193.000	193.000	153.000	153.000	92.410	92.410	92.410	92.410	92.410	92410	91.212
Extra uit 150K pot tbv Loonkosten (uitvoeringsagenda)	50.000											
Aanvulling ivm corona compensatie	11.561											
	319.753	246.968	252.355	198.651	195.531	130.909	129.093	135.259	135.098	152.610	138.492	122.748
Lasten												
Loonkosten	204.867	186.727	165.725	147.219	135.063	93.484	89.799	88.319	84.535	91.871	86740	88654
Kosten huisvesting	12.613	12.062	11.796	11.823	10.318	8.750	8.726	9.678	8.084	10.258	7494	8959
Kosten onderhoud	17.378	17.260	12.005	9.932	7.154	4.069	5.590	7.420	9.150	14.624	7333	4854
Inkoop dieren	520	1.122	527	240	965	685	276	1.355	720	2.030	679	778
Voerkosten	10.706	11.020	14.069	11.901	12.686	11.288	12.220	11.207	11.425	11.364	9731	9215
Kosten dierverzorging/-gezondheid	9.812	7.486	7.031	7.283	7.385	5.552	5.422	6.386	5.862	6.959	5189	6373
Afschrijving koeienstal, zonnepanelen, koffieautomaat	5.260	5.432	5.604	5.570	5.194	4.292	4.120	4.120	4.120	3.777		
Inkoop producten	3.884	5.762	5.101	6.847	7.761	2.386	2.091	1.792	1.152	1.719	1761	1689
Algemene kosten	6.333	5.125	8.280	6.719	6.827	4.496	5.217	5.666	7.296	7.382	7910	3417
Kosten evenementen	682	2.062	1.828	1.091	1.691	874	1.285	1.077	1.821	1.739	4105	754
	272.055	254.058	231.966	208.625	195.044	135.876	134.746	137.020	134.165	151.723	130.942	124.693
Resultaat	47.698	-7.090	20.389	-9.974	487	-4.967	-5.653	-1.761	933	887	7.550	-1.945

Note: zoals eerder vermeld zijn de cijfers van 2020 nog niet geverifieerd door een accountant!

Verder dient te worden opgemerkt dat 2020 door de coronacrisis een vreemd jaar is gebleken. Het overgrote deel van het jaar zijn we gesloten geweest, of beperkt open, wat zorgde voor lagere inkomsten maar ook lagere inkoopkosten. Dit verlies is financieel (ruim 11.5K) voor de eerste maanden gecompenseerd door de gemeente. Gedurende een groot deel van het tweede half jaar hebben we minder loonkosten (ong. 30K) gehad i.v.m. ziekte van een van de beheerders. Door de corona gedwongen sluiting hoefden we geen vervanging in te huren.

TOEKOMSTPERSPECTIEF

In de begroting is te zien dat de loonkosten alleen al de subsidie van 213.000 ruim overschrijden. Een groot deel, zo niet bijna alles, van de extra 50K zal nodig blijken voor loonkosten en niet voor vernieuwingen of investeringen. Hiervoor lopen nog gesprekken met gemeente, zie ook de uitvoeringsagenda.

BEGROTING 2020-2022

20191210 SAK Begroting 2020-2022.xlsx

Geïndexeerde begroting SAK	Begroting 2020 (versie 12-2019)	Begroting 2021 +3% indexering	Begroting 2022 +3% indexering
Huisvesting	12.216	12.582	12.960
Personeelskosten	232.284	239.253	246.430
Onderhoudskosten	8.144	8.388	8.640
Kosten dierverzorging	22.396	23.068	23.760
Overige kosten	21.378	22.019	22.680
Reserve opbouw / plannen	13.682	4.789	-4.370
Totale uitgave	310.100	310.100	310.100
Donaties en giften	10.000	10.000	10.000
Verkoop dieren	8.000	8.000	8.000
Verkoop producten	6.500	6.500	6.500
Verkoop voederautomaten	5.000	5.000	5.000
Verhuur/lesgelden	7.000	7.000	7.000
Vrijval invest.bijdrage koeienstal	4.100	4.100	4.100
Opbrengst evenementen	5.000	5.000	5.000
Opbrengst diversen	1.500	1.500	1.500
Eigen baten	47.100	47.100	47.100
Subsidie	213.000	213.000	213.000
Extra uit 150K pot	50.000	50.000	50.000
Totale inkomsten	310.100	310.100	310.100

TOEKOMST 2021-2025

Hoe dat na 2022 moet is nog de vraag. Met deze cijfers in het achterhoofd is het lastig om het eigen vermogen te versterken. Om het weerstandsvermogen over vijf jaar op het gewenste niveau te brengen, zal (uitgaande van gelijkblijvende verwachte onderhouds- en vervangingswerkzaamheden en licht stijgende exploitatie) over vijf jaar de algemene reserve moeten stijgen van € 15.000 naar ongeveer € 45.000. Als dit wordt gerealiseerd, beschikt de SAK over een solide buffer om onverwachte financiële tegenslagen te kunnen opvangen. De voorgenomen stijging van de algemene reserve zou betekenen dat de SAK komende jaren een winst moet maken van jaarlijks ongeveer € 10.000. Deze winst past in beginsel niet in de doelstelling van de SAK, maar is nodig om op lange termijn een gezonde stichting te blijven, en verliezen van afgelopen jaren te compenseren.

Hoewel het de afgelopen jaren lastig is gebleken wil de SAK dit op de volgende manieren realiseren:

- Actief sponsorbeleid voeren, gericht op projectsponsoring, crowdfunding en 'club van 50'.
- Flexibele inhoudelijke inzet van beheerders, waardoor tijdens hun reguliere werkuren omzet gerealiseerd kan worden vanuit bijv. zorggelden.
- Nieuwe acties opstarten om donateurs te werven, zoals verder promoten 'adopteer een dier'
- Mogelijkheden van structurele sponsoring onderzoeken en promoten in het bedrijfsleven zoals 'vrienden van'.

- Blijven werken aan naamsbekendheid, imago en exposure, ook via nieuwe media
- Actief denken over aanvullende producten/diensten die de SAK kan verkopen op de kinderboerderijen
- Samenwerkingen blijven aangaan die financieel voordeel opleveren zoals het verhuren van ruimte

Concluderend, het financieel beleid van de SAK is komende vijf jaar gericht op actief vergroten van de omzet van de stichting, op zoveel mogelijk manieren, voor zover deze binnen de huidige doelstelling passen. Hierbij zal sponsoring een grote rol spelen. Een nevensdoel is om de kosten zo min mogelijk te laten stijgen.